

Mellon za povrnitev nepostavno naloženih davkov.

SENATORJI BODO PRI PRIHODNJEM ZASEDANJU KONGRESA HOTELI VEDETI, ZAKAJ SE COOLIDGEJEVA ZUNANJA POLITIKA BRIGA TOLIKO ZA NICARAGUA, MEHIKO PA PUSTI PRI MIRU, KJER SO PRIŠLI OB ŽIVLJENJE AMERIKANCI.

Washington, D. C. — Kakor že bilo poročano, Stric Sam je poslal svoje mornarje v Nicaragua, kjer je pripoznal vlado predsednika Diaza, proti kateremu so se pa dvignili nasprotniki, ki so mu s pomočjo mehiške vlade prizadajali zadnje dneve velike izgube. Boj je trajal štiri dni, na obeh straneh je bilo mnogo mrtvih in ranjenih.

Poveljnik ameriških mornarjev v Nicaragua, kontreadmiral Latimer, je določil neutralno cono ob vzhodni obali. Takoj nato je pa tudi izdal povelje kapitanu J. C. Townsend-u, ki poveljuje bojni ladji Galveston, naj določi tudi ob zapadni obali neutralno cono.

Prihodnji teden se bo nadaljevalo z delom v kongresu. Senatorji bodo pri tej priliki postavili vprašanje — zakaj se Coolidge toliko briga za Nicaragua, kamor pošilja mornarje — v Mehiko pa, kjer je prišlo ob življenje že več Amerikanecov, pošilja pa le note, za katere se mehiška vlada prav nič ne briga.

Senator Moses bo tudi zahteval od državnega departmanta, naj predloži kopije od korespondence, ki se je vodila, da je Amerika priznala vlado predsednika Diaza. Glavno vprašanje bo pa le to — zakaj je ameriška zunanja politika drugačna napram Nicaragua, kakor pa napram Mehiki.

Naša administracija se zagovarja s tem, da je v Nicaragua revolucija, katere vlada ne more jamčiti za varnost Amerikanecov. V Mehiki je pa stabilna vlada, ki lahko sama vzdržuje red.

Kakor vsa znamenja kažejo, bo delo v kongresu težavno in zamudno. Poleg tega pa še tudi ni rešeno vprašanje Frank L. Smith-a, katerega je guverner Len Small imenoval senatorjem, na mesto umrlega senatorja McKinley-ja. V splošnem sodijo, da bodo dovolili Smithu, da bo podal običajno prisego in ga sprejeli v svojo sredo.

Washington, D. C. — Zakladničarski tajnik Mellon je prošil kongres, da bi mu dal pooblastilo za povrnitev nepostavno naloženih davkov, v znesku \$174,120,177. Ta znesek se bo, ako bo to privolil kongres, izplačal 287,000 davkoplačevavcem. Zajedno s prošnjo, je Mellon tudi predložil finančnemu odseku poslanske zbornice listo, na kateri so imena onih, ki bodo te dobrote deležni. Lista, dasi zelo nagosto tipkana, obsega 14,380 strani, za kar je bilo treba najeti truck, ki je odpeljal ta seznam v zbornico. Navedemo na tem mestu le par imen tistih: John D. Rockefeller Sr., je eden izmed prvih, dobil bo \$76,475; William G. McAdoo, \$77,111; British American Tobacco kompanija, New York City, \$5,117,226 in mnogo drugih, enako potrebnih. Za delavce, seveda ni nobenega, ki bi se pobrigal, da bi se jim vrnilo za kar so bili oškodovani.

PRINC KAROL JE V PARIZU.

Mnogo so pisali o rumunskemu princu Karolu, da je neznanom izgubil; je pa le še v Parizu, kjer čaka, da bo dobil dovoljenje za povratek v domovino.

Pariz, Francija. — Princ Karol, bivši rumunski prestolonaslednik, je potegnil celi svet. Vse navprek se je pisalo, da je neznanom izgubil, celo, da je bil umorjen. V resnici je pa bil v Parizu. Na sveti večer, ko se je raznesla vest, da je izginil, se je zabaval prav imetno v krogu svojih prijateljev in Mme. Lupescu, katero bo moral zapustiti, ako bo hotel kaj dobiti na rumunski prestol. Njegovi prijatelji izjavljajo, da bo Karol ostal toliko časa v Parizu, dokler mu ne bo postavnim potom dovoljen povratek v domovino.

ZIMA V ŠPANIJI; 5 MRTVIH.

Madrid, Španija. — Po celem Španiji divjajo snežni viharji, vreme je postalo nenavadno mrzlo, ki je v Valencia pokončalo ves pridelek pomarančev. Doslej še niso imeli v teh krajih tako hude zime. V severni Španiji pa prebivalce vasi nadlegujejo krčevitost in hude volkove, ki se približujejo hišam. V Madridu so umrle štiri osebe vsled mrza, v San Sebastian pa ena.

MORILEC TRINAJSTIH OSEB POD KLJUČEM.

Farwell, Tex. — George J. Hassell, rančar, ki je priznal, da je umoril 13 oseb, je močno zastražen v tukajšnji ječi, kjer bo čakal na svojo usodo. Hassell je umoril svojo ženo in osem otrok, katerih trupla je položil v jarek v bližini njegove ranče. Priznal je tudi, da je pred tremi leti usmrtil v Kaliforniji neko žensko in tri otroke. Zakaj je to storil neče povedati. Nedavno si je tudi sam hotel končati življenje z nožem, kar mu pa ni uspelo. Rekel je, da je ženo udaril s klavdom po glavi, nakar so začeli otroci jokati, katere je takoj nato enega za drugim pobil. Sumijo, da je tudi on odgovoren smrti brata, katerega truplo je bilo najdeno na nekem polju v Oklahomi.

EKSEKUCIJA KOMUNISTEV V LITVINJI.

Kovno, Litvinija. — Vojno sodišče je obsodilo štiri komuniste, ki so prisegli zvestobo komunistični stranki, na smrt. Takoj po izrečni sodbi, so bili postavljeni k zidu in ustreljeni.

Nasprotno, vedno le gledajo na to, kako bi se se več od njih izmolzlo.

STRAŠNA VREMENSKA KATASTROFA V RUSIJI.

Nikolajevsk, Rusija. — Kakor gore visoki valovi so prizadajali ribiškim vasicam v tukajšnji bližini ogromno škodo. Mrtvih je mnogo oseb; ženske in otroci so živi pokopani pod ledom in snegom, katerega je nametal strahoviti vihar na pokrajino. Vasi so uničene. Ženske so bile same doma, vsi moški so zunaj na ribjem lovu.

VLADA ODGOVORNA ZA STRUPENO PIJALO.

Nad dvajset oseb je umrlo o praznikih na posledica zastrupljenja z žganjem. — Dr. Norris obdoljuje vlado, katere kemiki zastrupljajo denaturiran alkohol.

New York, N. Y. — Dr.

Charles G. Norris, je rekel, da je vlada Zed. drž. moralno odgovorna za žrtve, ki so podlegle, ko so zavzivala žganje, katerega delajo bootleggerji iz alkohola. Vladni kemiki izdelujejo denaturiran alkohol za industrijske potrebe, v katerega pa mešajo strup, da bi ga napravili nevarnim. S tem nameravajo preprečiti zavzemanje žganja. Dr. Norris pravi, da vlada dobro ve, da bootleggerji delajo svojo brozgo iz alkohola, ki je strupen, toraj je moralno odgovorna za toliko žrtev, ki je že podleglo tej strupeni pijadi.

21 oseb je umrlo zadnje dni v New Yorku vsled slabe pijače. Tudi Detroit, Mich., je imel svoje žrtve, podleglo je pet oseb; v Milwaukee dve in v Chicagu štiri. Mnogo jih pa leži v raznih bolnišnicah, kjer se zdravijo vsled zastrupljenja. Toliko imajo dokazov, kakšno napako so napravili s prohibicijo, pa še vedno za pravljuje velikanske vsote za forsiranje Volsteadovega zakona.

SMRTHA KOSA.

Umrli je v bolnišnici naša rojakinja Mrs. Rosie Cerar, roj. Košak, 2136 West 22nd Str., Chicagu, Ill. Pokojna je iz Ljubljane; stara 46 let. Pokopana bo danes (četrtke 30. dec.) ob 9. uri iz cerkve Sv. Stefana. Pogreb je oskrbel naš slovesni pogrebnik Mr. Andrew Glayach. — Pokojni večni mir — preostalim naše sožalje!

HOFFMAN ODPSTOPI.

Chicago, Ill. — V pondeljek je odpel Peter M. Hoffman svojo šerifsko zvezdo in jo izročil vodstvu Cook okraja. S tem se je odpovedal službi šerifa, katerega je bila za njega težavna.

S tem pa ni rečeno, da bo Hoffman dal roke naskriž in čakal na smrt. Delaven kot je bil, hoče biti še nadalje, in sicer še vse bolj, ker ga šerifška zvezda ne bo več ovirala. Vse svoje moči hoče posvetiti v boju za amendment Volsteadovega zakona. Kot šerif, ga je prisega vezala do tega, da je moral prohibicijsko postavlo forsirati, kar pa je bila za njega težka naloga, zato je prišel s postavo v konflikt.

REV. FRANCIS J. AZBE, župnik slovenske župnije Matere Božje v Waukeganu, Ill., in bivši duhovni vodja KSKJ., pod katerim nadzorstvom in vodstvom so vrli waukegančanci si postavili krasno novo šolo in farno dvorano, katere slika je priložena na tretji strani današnje številke.

KRIŽEM SVETA.

— Minneapolis, Minn. — W. H. Hatch, star 81 let, ki je skozi 24 let opravljal službo šolskega superintendenta v Oak Park, Ill., je v bolnišnici umrl. Mr. Hatch je tudi v Duluthu organiziral šolski sistem, kjer je bil tudi nekaj časa superintendent.

— Waynott, Mich. — Iz večjih krajev poročajo o avtomobilskih nesrečah, pri katerih je prišlo več oseb ob življenje. Tudi iz tega mesta so trije podlegli poškodbam, ko je v njih avto zadel vlak; nesreča se je zgodila, kakor se jih največ — na križišču.

— Denver, Colo. — V južnem delu Rocky gorovja je nepopisna zima, ki je zahtevala že dvojne žrtev. Več kot 100 avtomobilov je zametenih, kjer bodo čakali spomladi. Nekim mehičanecem se je ubil, ko je plaz potisnil avto, v katerem se je peljal po gorski poti, preko prepada, 150 čevljev globoko.

— Ithaca, Mich. — Gen. Nathan Church, star 82 let, veterana civilne vojne, je našel žalostno smrt v plamenu, ko je ogenj uničil posteljo, kjer se je tiskal njegov list, Gration County Herald. Bil je v svoji pisarni, ogenj je izbruhnil tak nenadoma, da na rešitev ni bilo misliti.

— Pratt, Kans. — Herbert Rolf, mlad premožen farmar, ki ima svoja posestva v tukajšnji bližini, se je sprl s svojo ženo, nakar je šel k svojemu očetu, ki živi v bližini, kjer si je končal življenje.

— Chicago, Ill. — Mrs. Besie Ginsberg, stara 27 let, 4878 Magnolia ave., je v postelji kadila cigareto, pri tem pa zapala, postelje se vname, pred njo je prišla pomoč, je bila že tudi ženska vsa v plamenu in je podlegla opeklinam.

KAKO BO V ŠPANIJI V BODOČE.

Madrid, Španija. — Kralj Alfons je nedavno dejal: "Prav v kratkem bo svet zvedel nekaj novega o razvijanju Španije, čemur se bo čudil." To pa politiki tolmačijo tako, da bo odstopil španski diktator gen. Primo de Rivera. Kaj se bo pozneje iz tega razvilo, bo pokazala bližnja bodočnost.

VELIK POŽAR V HAVANI; ŠKODA JE OGROMNA.

Havana, Kuba. — Od tukaj poročajo, da je velik ogenj izbruhnil v tukajšnjem mestu, ki je napravil škode prizadetim blizu \$1,500,000. Ob življenje ni prišel nihče, pač pa je osem oseb zadobilo težke poškodbe. Gasilci so imeli težko stališče, ko je bilo že par poslopij uničenih, so dobili ogenj pod kontrolo.

MLADI RUDAR SE JE IZDAJAL ZA PRINCA.

Nemški premogar je oblečen v lepo obleko zahajal v vse boljše kroge po nemških mestih, kjer se je izdajal za sina bivšega prestolonaslednika.

Berlin, Nemčija. — Dobre

živce mora imeti človek, ki zna potegniti ljudstvo tako, kakor je to nedavno storil neki premogar. Bledoga obraza, lepega vedenja, vedno jezen in z dobrim apetitom in veseljem do plesa in gledaliških predstav, tak je bil neki premogar iz baltiške province, ki se je po večjih mestih v Nemčiji izdajal za sina bivšega nemškega prestolonaslednika. Potoval je "incognito" pod imenom baron Korff. Obedoval je z visjimi častniki — v operi je sedel v kraljevi loži. Vse je šlo na njegov račun — to se reče — na račun bivšega prestolonaslednika, ki je račune dobil in prav začuden gledal. Ko so sleparju postala tla vroča, je neznanomk pobegnil. Gotovo se prav debelo smeje v pest. Policija ga zasleduje. Ugotovilo se je tudi, da je ta človek bil še enkrat radi sleparstva zaprt. Vse hotelske račune je vzel poslati na "njegov" grad — Oels. Slepar je star 22 let.

ZVESTI PES.

Little Squaw, Alaska. — Dva delavca sta daleč proč od mesta delala ob Tobin zalivu. Rabila sta pri delu dinamit, ki je pa prerano eksplodiral. Oba sta zadobila težke poškodbe, eden je tudi prišel ob vid. Seboj sta imela psa, kateremu sta privezala okrog vratu listek, s katerim je zvesta žival po dolgi poti, v mrazu, ko je bilo 40 pod ničlo, prišla do prvih hiš, kjer so takoj poskrbeli, da so s sanmi odšli ljudje in ju rešili gotove smrti.

ZLATO V GOSEM ŽELODCU.

Toronto, Ont. — Iz dveh krajev Ontarie poročajo, da so našli v gosjem želodcu zlata zrna, ko so jih zaklali za božične praznike. To pa je podžagal prospektorje in druge, ki bi radi prišli do bogastva, da so se odpravili na pot iskati zlato. Kolikor je znano, v teh krajih ni nikakih zlatih ležišč. Farmarji, na čigar lastnini bi kdo našel zlato rudo, so edini, ki imajo do iste pravico.

Gallatin, Mo. — Preminul je A. M. Dockery, bivši guverner iz Missouri, ki je bil pod predsednikom Wilsonom pomožni poštni mojster. Star je bil 81 let.

Iz Jugoslavije

VELIKI PLAZ V BRIŠAH PRI ZIDANEM MOSTU LETA 1877 SE VEDNO V SPOMINU STAREJŠIM PREBIVALCEM TISTEGA KRAJA. — DRUGE ZANIMIVE VESTI.

Zalostna 50letnica.

Ker je deževje letos tako hudo zadelo celo Slovenijo in so v zadnjem času povzročili plazovi na Štajerskem nepregledno veliko škodo, se nam zdi umestno, spomniti javnost na veliki plaz v Brišah pri Zidanem mostu leta 1877. Prihodnje leto bo preteklo 50 let od zgoraj omenjenega plaza, ki je zahteval 12 človeških žrtev.

Nesreča se je skoro pred 50 leti doigrala takole: Dne 15. januarja 1877 okoli 4. ure zjutraj se je utrgal na severnem pobočju Pleša velik plaz. Velikanske plasti zemlje, pomešane z ogromnimi skalami, so se zvalile s hriba v dolino. Zasule in zdrobile so štiri hiše. Enajst ljudi je bilo zadušeni pod zasipom plaza. Med temi žrtvami je bila Mačkova rodbina — mati in šest otrok.

Iz Trbovelj so prišli rudarji, ki so kopali noč in dan, da so izkopal mrtve.

Cez tri dni po prvem zasipu se je udrl ob pol 10. uri zvečer drugi še strašnejši plaz. Ta je razdril železnico, zajelil strugo Savinje in jo zasul z zemljo, skalami, brzjavinimi drogi, žicami, železniškimi pragri ter tračnicami. Podsuta je bila tudi cesta na desnem bregu Savinje proti Rimskim toplicam. Savinja, ki je bila zajezena 15 ur, je narasla do prvega nadstropja znane tovarne za olje. Več sto delavcev je bilo zaposlenih pri predoru tega plaza. Šele drugi dan po nesreči, se je posrečilo delavcem, da so poskrbeli toliko, da je začela Savinja odtekati. Pri razkopavanju plazu je bil zasut eden od rudarjev.

Pri rešilnem delu je bilo zaposlenih poleg več sto delavcev še 350 pionirjev, ki so razkopavali nasipine več tednov. Železniški tir so popravili za silo šele po preteku štirih dni. Plaz je bil tako silen, da je pognal železniški tir s cesto vred z levega na desni breg Savinje. To nesrečo si je hodilo ogledat teden dni na tisoče ljudi iz raznih krajev. Kraj katastrofe se še danes dobro pozna.

Orožnik — štirikratni morilec.

V Skoplju je izvršil te dni 18letni orožniški kaplar Blagoje Stanković v zverinski ljubosumnosti kar štiri umore. Imel je že dalje časa razmerje z Deno Nikoljevič, domišljeval pa si je, da mu "hodita v zelje" trgovec Mloš Todorovič in sin hišnega posestnika Boris, kar pa ni bilo res. Nedavno zvečer je spremil Stankovič Denino mater, ki se je odpeljala z vlakom, na kolodvor, nakar se je vrnil k svoji nevesti. Ker je našel pri njej svoja dva dozdevna konkurenta, je pozneje ustrelil Deno, Todoroviča, Borisa in po naključju tudi Todorovičev hčerko, nakar se je podal mirno v vojašnico. Zločin je bil razkrit šele prihodnji dan. Stankoviča so izdali najdeni projektili.

Roparji v okolici Slov. Bistrice.

Nekaj mesecev že ogroža okolico Slovenske Bistrice roparska tolpa, ki je postala strah in trepet podeželskih trgovcev. Roparji so izropali dosedaj že veliko trgovin, gostiln ter odnesli vedno srečen plen. Orožništvo jim je vedno na sledu, toda zasati jih dosedaj še ni moglo. Roparji morajo biti doma kje v okolici Slovenske Bistrice, ker so jim razmere pri žrtvah vedno dobro znane. Zločine izvršujejo oboroženi in maskirani. Ljudstvo je v neprestanem strahu in po nekaterih vaseh namerava samo organizirati varnostno službo.

Pretekli teden so roparji izvršili dva nova predrzna vlomna. V noči so vlomili sredi mesta Slovenske Bistrice v trgovino Žagar. Odnegli so mu precej raznega blaga. — Se večji je bil rop, ki so ga izvršili v Loporju pri Pragerskem in pri katerem je prišlo do prave bitke med roparji in trgovcem Šiferjem, kateremu so oplenili trgovino. Vlomili so v prostore trgovine skozi izložbeno okno. Rolo so dvignili ter ga zasukali navzven, tako, da je nastala velika odprtina, skozi katero so odnašali blago. Odnegli so mu razno blago, perilo, obleke in dve lovski puški, skupaj v vrednosti 18,700 Din. Pri delu so bili precej glasni, da so prebudili domačine, ki so spali v prvem nadstropju. Prvi se je zbudil otrok, ki je prebudil mater. Stopila je k oknu in videla roparje; v naglici je zgrabila samokres ter ustrelila med nje. Roparji so s streli odgovorili. Trgovca Šifer se je med tem prebudil ter ustrelil še večkrat na roparje. No obeh straneh je padlo kakih 50 strelcev. Roparji k sreči niso nikogar pogodili, dočim je moral trgovec s strelom pogoditi enega izmed tolpe, ker so drugo jutro videli cele mlake krvi na cesti. Ranjenca so morali roparji odvesti s seboj.

ŠIRITE "AMER. SLOVENCA"

DENARNA NAKAZILA

ZA JUGOSLAVIJO, ITALIJO IN
Vaša denarna pošiljatev bo v starem kraju hitro, zanesljivo in brez odbitka izplačana, ako se poslužite naše banke. Dinarje, ozir. lire smo večeraj pošiljali po teh-le cenah:

500 Din	9.45
1,000 Din	18.60
2,500 Din	46.25
5,000 Din	92.00
10,000 Din	183.00
100 lir	5.20
200 lir	10.10
500 lir	24.25
1000 lir	47.50

Pri večjih svotah poseben popust. Poština je v teh cenah že vračana.

Zaradi neetalnosti cen je nemogoče vnaprej cene določevati. Merodajne so cene dneva, ko denar sprejmemo. Nakazila se izvršujejo po vošti ali pa brzojavno.

IZVRŠUJEMO TUDI DENARNE POŠILJATVE IZ STAREGA KRAJA V AMERIKO.

Pisma in pošiljke naslovite na:
ZAKRAJŠEK & ČESAR
455 W. 42nd ST., NEW YORK, N.Y.

NOVA FARNA ŠOLA MATERE BOŽJE V WAUKEGANU, ILL.

Slika nam predstavlja novo farno šolo Matere Božje v Waukeganu in moderno dvorano, ki bo odgovarjala vsem modernim zahtevam, kot za telovadbe, s posebnimi prostori za mladinske klube in njih zabave, opremljeno z modernimi kegljišči, pool table in drugimi športnimi napravami.

Slovesna otvoritev te šole se vrši prihodnje nedeljo, dne 2. januarja 1927, z nadvse bogatim programom. Rojaki iz bližnje in daljne okolice so za prihodnjo nedeljo uljudno vabljeni v svate v Waukeganu, da se z njimi vred razveselijo nad velikim delom in uspehom waukeganskim rojakom pri gradbi njihove farne šole, katera bo ostala waukeganski naselbini in njenim rojakom kot najlepši spomin njihove zgodovine. To je pravi narodni dom, kjer se bo vzgajalo slovenski rod v duhu pravega slovenstva in v veri njegovih čtetov. Slava slovenskemu Waukeganu!

ŠIROM SLOVENIJE.

Strašna bitka na fantovski veselici. Zupnja Sv. Bolfenk v Slov. gorinah in sosednje župnije stoje pod vtisom strašnega poboja med fanti, ki se je vršil na fantovski veselici v Bišu. V tej vasi živi premožen posestnik, ki je star sramec ter se še vedno s ponosom prišteva med fante.

Vsako leto enkrat povabi fante iz domače in sosednjih far k sebi ter jih pogosti z vsem, kar premore. Tako veselico je priredil tudi letos na Marijin praznik. Njegovemu vabilu se je odzvalo nad 100 fantov iz bližnje in daljne okolice. Razvila se je živahna zabava in ples; vina je bilo na razpolago, kolikor ga je kdo želel in ni čuda, da so bili fantje kmalu pijani. Ko jim je vino zlezlo v glavo, so se pričeli med seboj pripraviti. Po polnoči se je iz prepira razvil prepel, ki se je kmalu izpremenil v splošen pokolj. V rokah pijanih fantov so se za bliskoli noži, padali so po glavah stoli, posamezne gručice so se valjale po tleh ter se živinsko ruvale in grizle. Bil je upravljen peklenski prizor, katerega mu napravili z veliko težavo konec poklicani orožniki. Posledice te bitke so bile strašne. V sobi je ležal mrtev fant, zaboden naravnost v srce, okrog njega se je na zviljala kopicca težko ranjenih. Koliko je bilo v boju lahko ranjenih, ni mogoče dognati, ker so pobegnili ter se bojito iti k zdravniku iz strahu pred kaznijo.

Orožniki so imeli dovolj dela, da so za silo obvezali ranjenec. Nato so jih vaščani naložili na vozove ter odpeljali v ptujsko bolnico. Naslednjega dne so orožniki pričeli loviti glavne razgrajace. Zaprli so

jih šest ter jih odgnali v zapore okrožnega sodišča v Mariboru. Istega dne je dospela tudi sodna komisija iz Ptuja. Dasi so bili sodniki in zdravniki vajeni sličnih komisij, so se ob pogledu na sobo, kjer se je boj vršil, vendar vsem ježili lasje. Soba je bila bolj podobna klavnici, kakor človeškemu bivališču. Na tleh je bilo za 2 cm strjene krvi, stene in strop okrvavljeni, okna potolčena in sploh vse razbito. V sredi tega krvavega razdejanja je pa ležal mrtev z zvejočo in krvavo rano na levi strani prsi. Zalostno je, da so žrtve, katere doprinaša naše ljudstvo alkoholu, tako strašne.

Smrtna nesreča. Dne 9. decembra okoli 8. ure dopoldne se je blizu Drenovega griča pri sekancju drv smrtno ponesrečil Andrej Novak iz Loga pri Brezovici št. 34. Mrliča so prepegljali na Log, odkoder se je vršil pogreb dne 11. decembra dopoldne. Rajniki zapuščata mlado vdovo in dve mali hčerki. Naj v miru počiva!

Zavratna jetika je ugrabila g. J. Tračniku, kovaču v Ljubotmeru, zvesto družico, s katero je delil 7 let veselje in žalost, trem ljubeznivim fantkom pa zlafo mamic. Ki jih je vzorno vzgajala v skozinskož krščanskem duhu.

Poročil se je dne 22. m. m. v Ihanu brat Ivan Mivšek iz Sv. Jakoba ob Savi, ki je bil več let predsednik orlovskega odseka — z gđ. Franciško Anžičevo iz Ihana. Bil srečno!

Roko je odrezala lokomotiva na mariborskem kolodvoru železničarju Karlu Feliksu.

PREMIKAJOČE Slike v SOLSKI DVORANI.

Chicago, Ill. Kakor je bilo že poročano, priredil društvo Najsv. Imena predstavo premikajočih se slik, in sicer v nedeljo, 2. jan. 1927, v šolski dvorani. Predstava se bo vršila dvakrat, popoldne in zvečer. Popoldanska je namenjena predvsem za otroke, zato jih pošljite k tej predstavi in ne k večerni. Slike bodo kazale evharistični kongres, kar bo gotovo vsakogar zanimalo. Zato vabimo še enkrat prav vse rojake, da se predstave v polnem številu udeležijo.

Za društvo Najsv. Imena: Frank Kozjek, tajnik.

VSEM ONIM,

ki naročajo Amer. Slovenca svojim domačim ali prijateljem za v stari kraj, naznanjamo, da je večim potekla naročnina. — Ker je s pošiljanjem lista v stari kraj veliko stroškov, so prošeni vsi, da naročnino ponovno, ali pa jim bomo primorani ustaviti list.

Skupaj\$4.40

Poleg teh sedmih knjig damo še eno, OSMO, katere vsebino si pa lahko vsak sam izbere, namreč sporoči naj nam, hoče-li povestno, znanstveno, mladinsko ali nabožno knjigo. Nato mu bomo mi izbrali iz določene vrste primerno knjigo.

Tistemu, ki naroči vse te knjige skupno, damo izredno visoki popust, skoraj 40%, tako da ga bodo stale knjige le malenkostno svoto \$3.00.

Posli ta znesek v Money Order, Draftu ali pa v gotovini na naslov

KNJIGARNA AM. SLOVENEK 1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.

Obenem nam sporoči, kake vrste knjigo si želiš kot osmo knjigo, napreč ne imenuj knjige z imenom, ampak povej le, ali želiš povestno, znanstveno, mladinsko ali nabožno. Naročilo bomo nemudoma izvršili.

LISTNICA UREDNIŠTVA.

Ker jih je že več pisemno vprašalo, kaj je s slikami, ki so bile vzete v šolski dvorani na evharističnem slovenskem zborovanju in ob par drugih prilikah istočasno, odgovarjamo vsem, da smo informirani, da so slike jako slabo izpadle in so nerazločljive, zato jih slov. odbor za evharistični kongres ni naročil. Toliko v pojasnilo vsem, ki po tem povprašujejo.

ENONADSTROPNA moderna tovarna obsegajoča 8000 štiraških čevljev, takoj za dobiti. 2704 Greenview Ave. Buckingham 6389. 90-t do t 117 WEST 59th znižana cena na \$5250; lepih 5 sob, nov porč spredaj, novi temelji, vse prenovirano, garaža za 2 kare. Na lahka odplačila. Ključ pri 5933 S. Halsted. 91-t. str. 6

POHISTVO NA PRODAJ za 3 sobe, radio, nizka cena. 1919 N. Dayton St. zadaj. 89-t. str. 6

DOLG ČAS.

Ki je navadna posledica pustih jesenskih in zimskih večerov, si najučinkovitejših PREŽENEŠ Z DOBRO KNJIGO.

Da omogočimo našim čitateljem nabavo tega razvedrila, smo sklenili, razprodajati knjige iz naše zaloge po izredno znižanih cenah. Da pa boš deležen te ugodnosti, naroči celo skupino, kakor sledi:

- Otroka kapitana Granta.** Zelo napeta povest, ki te vodi po afriških pustinja, po Tihem oceanu, te popelje med avstralske divjake in ljuščarje ter nadalje okrog sveta. Cena\$2.00
- Takšni so.** Zgodovinska povest. Begunka. Drama v treh delih. — Obe deli je spisal naš pisatelj Detela. Kdor je že čital kako njegovo povest, tistemu ni treba te knjige še pripravljati. Cena\$0.40
- Vrtec.** Casopis s slikami, namenjen sicer mladini, a je v njem tudi za starejše mnogo koristnega čtiva. Cena\$0.75
- Pamet in vera.** Kdor se količkaj zanima za malo znanstvenega razmotrivanja, bo z veseljem segel po tej knjigi. Cena\$0.45
- Prilike patra Bonaventure.** Knjiga je sestavljena iz samih mičnih in zanimivih dogodbin iz resničnega življenja. Cena.....\$0.35
- Od srca do srca.** To knjižico bi moral čitati vsak ameriški Slovenc. Cena\$0.20
- Kratka zgodovina Slovencev, Hrvatov in Srbov.** Koliko je naših rojakov, ki nimajo niti pojma o preteklosti našega naroda. Vzemij roke to knjižico, da se malo seznanij z našo zgodovino. Cena.....\$0.25

Skupaj\$4.40

Poleg teh sedmih knjig damo še eno, OSMO, katere vsebino si pa lahko vsak sam izbere, namreč sporoči naj nam, hoče-li povestno, znanstveno, mladinsko ali nabožno knjigo. Nato mu bomo mi izbrali iz določene vrste primerno knjigo.

Tistemu, ki naroči vse te knjige skupno, damo izredno visoki popust, skoraj 40%, tako da ga bodo stale knjige le malenkostno svoto \$3.00.

Posli ta znesek v Money Order, Draftu ali pa v gotovini na naslov

KNJIGARNA AM. SLOVENEK 1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.

Obenem nam sporoči, kake vrste knjigo si želiš kot osmo knjigo, napreč ne imenuj knjige z imenom, ampak povej le, ali želiš povestno, znanstveno, mladinsko ali nabožno. Naročilo bomo nemudoma izvršili.

Iz življenja in sveta.

FELIKS DZIERDZINSKI — RUSKI ROBESPIERRE.

Nedavno je umrl Fel. Dzierzdzinski, vrhovni poglavar ruske tajne policije, imenovane čeka. Kakšne vrste človek je bil Dzierzdzinski, bo morda kdo vprašal. Tem se najlože odgovori, če se jim reče — bil je ruski Robespierre. Če kdo zasluži to ime — Dzierzdzinski ga gotovo. Bil je posebne vrste človek, katerega rok se je držala kri več kot dva milijona človeških žrtev. Umrl je v Moskvi — kakor sodijo, vsled zastrupljenja.

Dzierzdzinski je bil na čelu ruske teroristične organizacije, katere člani morijo — so le zato, da morijo. Kot vzrok navajajo za svoje žrtve, da so nasprotniki sovjetskemu režimu. Kdor je tega osumljen, ga ne zaslišijo, ni mu dana prilika, da bi se opravičil ali morda predložil dokaze, da je nedolžen — krvoločna čeka zahteva njegovo kri.

Dokazano je, da je Dzierzdzinski izdal povelje za usmrtnitev 1,956,650 mož in žena, in to v dobi sedmih let, v katerih je bil na čelu čeka. Celo Lenin je imel strah pred njim. Zgodovina ne pozna človeka, ki bi se lahko primerjal s tem ruskim hladnokrvnim morilcem.

Dzierzdzinski je umoril, oziroma izdal povelje za umor, kakor kažejo tozadnevni rekordi, 31 škofov, 1560 duhovnikov, 8640 učiteljev in profesorjev, 9200 advokatov in sodnikov, 7540 igralcev in plesalcev, 9205 zdravnikov, 16,367 dijakov višjih šol in seminarij, 56 tisoč 340 častnikov, 76,900 uradnikov, 268,000 vojakov in mornarjev, 65,890 veleposestnikov, 258,900 višjih uradnikov in plemenitašev, 196,000 delavcev, 890,000 kmetov in veliko takih, katerih imena ne kažejo nobeni rekordi — izginili so.

Poleg vse krvoločnosti, eno dobro lastnost je pa le imel — bil je nepodkupljiv. Celo njegovi največji sovražniki priznajo, da njega ni zmotila ne ženska, ne zlato in ne vino. Bil je zvest svoji ženi in skrben družinski oče. Kakor zvest je bil svoji družini, tako zvest je tudi bil svojemu poklicu — umoriti vsakogar, ki nasprotuje sovjetskemu režimu. Vsakdo, majhen ali velik, višji državnik ali kmet, kdorkoli je delal kakršnekoli zapreke izvedbi socialističnim eksperimentom, je padel pod trdo pestjo čeka.

Dzierzdzinski, ruski terorist, ni hotel, da bi bili ljudje priča umorom za svarilo drugim, kakor je to delal Robespierre, — temveč delal je to tajno. V največjih slučajih — žrtve je izginila, vrnila se ni več domu k svojim dragim, vse poizvedovane ni ni izdalo. Mrtvi pa ne govore. Ljudje so na skrivnem šepetali in govorili o tajnostni roki — večina ni vedela, katera je.

Dzierzdzinski se je tudi v tem razlikoval od drugih ljudi, ker je po dnevi spal in bdal po noči. Njegove pisarne so bile majhne sobice — največ v podzemskih kletih, kjer je tudi padlo največ žrtev. Navadno so jih usmrtili z revolverjem, opremljenim s pripravo, ki ne povzroča poka. Dzierzdzinski se je tudi posluževal za morenne gilotine, ki se je od prave gilotine razločevala v tem, da ni žrtvi odsekala glave sekira, temveč jo je ubilo težko kladivo. Pri pisalni mizi je imel ruski terorist gumb spojen z električno, tako, da ko jo je prišilil, je padlo železno kladivo na glavo žrtve in jo ubilo. Trupla so se pa znebili na ta način, da so, bodisi da je bila žrtev škof, plemenitaš ali pa kmet, jo obklesli v stare razdrapanne cunje, da je zgedalo, kot bi bil mrtvi berač, katerih je na tisoče po ulicah velikih mest v Rusiji. Truplo so potem civilno oblečeni vojaki čeka nesli v splošno

mrtašnico, kjer je bilo skupno z drugimi režeži pokopano, kajti teh umrje vsaki dan več vsled lakote in izpostavljenju vremenskim neizodam. Kdo so, se ne vpraša — pomeče se vse skupaj v eno jamo. Na ta način je izginilo s sveta že veliko število mož, ki so v svojem času kaj veljali.

Dzierzdzinski je bil drugi najbolj vpošten mož v Rusiji — prvi je bil Lenin. Trockij, Kamenev, Krassin in vsi drugi večji voditelji, so živeli vedno v strahu pred njim. Celo Lenin sam se ga je bal. Nekoč ga je vprašal, ako bi on usmrtil tovariša Trockija, to je bilo, ko je bil še Trockij na višku svoje slave. — Gotovo, je odgovoril Dzierzdzinski, ako bi se izkazalo, da je nevaren naši stvari. — Pristavil pa je: "Tudi z očesom ne bi trenil, ako bi mi odtrgali eno roko, če bi s tem mogel rešiti Rusijo." To priliko pa porabi Lenin in ga vpraša, če bi tudi njega umoril; naka je Dzierzdzinski odgovoril: "Ne tebe, ti si glava, noben zdravnik bi ne odrezal glave svojemu pacientu."

Nekoč je bil v Petrogradu neki italijanski komunist, v svrhu razgovora z voditelji sovjetske Rusije, kako bi se Italijo spremenilo v sovjetsko republiko, nakano, katero je pa preprečil Mussolini. Pri tej priliki je vprašal Dzierzdzinskija, ako ni morda med dvema milijoni, katere je že on usmrtil, padla kakšna nedolžna žrtev. Odgovoril je, da ni. Med tistimi štiri sto osebami, ki so bile ustreljene radi obdolžbe, da so namravale usmrtiti Lenina, je pač bilo nekaj takih, ki niso imele pri stvari nič opraviti, a vseeno, bili so ljudje, ki se niso strinjali z našo mislijo — kot taki so morali umreti. Ko je povabil k "zadnji večerji" prijatelja, je bil z njim nenavadno uljuden. Nekoč je zvedel za nekega sodnika, da si je nepostavnim potom prilastil nekaj draguljev. Povabil ga je na večerjo. Po jedi ga je peljal v klet, v katero se je prišlo po skrivnih stopnicah. Prišedši dol, je Dzierzdzinski pokazal sodniku veliko omaro raznega žganja v steklenicah. Govoril je o žganju — nenadoma je pa vprašal sodnika, zakaj si je prilastil dragulje. Komu je sodnik pojasnil, je Dzierzdzinski rekel — obžalujem, je protipostavno — moral boš umreti prijatelj. Segel je v žep po revolver, sodnika je popujbil na čelo in ga ustrelil. Sovjetski voditelji so kmalu v začetku hoteli rešiti problem industrije na ta način, da bi delavce, ki so opravljali svoja dela po tovarnah, izvežbali za delavske voditelje. Stare voditelje so nekatere pomorili, nekatera pa izgnali iz dežele, novi so pa s kapitalom, ki ga je priiskrbelo vlada, in z delavci, ki so bili prisiljeni delati po tovarnah, kmalu iznašli, da se pri tem lahko imenitno zaslužijo po strani — goljufali so in denar zapravljali, kar pa ni trajalo dolgo. Sovjetska vlada je sleparje oddala čeki, ki so od pravega do zadnjega vse pomorili. Dzierzdzinski je imel med temi dobičkarji enega izmed svojih najboljših prijateljev. — Povabil ga je k sebi in dobro pogostil. Ko je prišel čas za to,

LISTNICA UPRAVNIŠTVA.

Vsem naročnikom v Chicagi naznanjamo, da jih bo te dni zopet obiskal naš zastopnik Mr. Martin Kremesec, kateri je te dni v tolko okrevan od bolezn, da zopet lahko hodi okrog. Vsi, kateri imajo list plačan ali pa mu ponove naročnino, so opravičeni do našega krasnega stenskega kalendarja za leto 1927. Rojakom Mr. Kremeseca prav toplo priporočamo, da mu gredo na roki in pomagajo širiti katoliški list.

mu je rekel: "Če bi si ti prisvojil le 25 odstotkov, imeli bi te za patrijota, tudi 50 odstotkov bi ne zamerili, a 100 odstotkov, to je pa preveč." Nato ga je ustrelil.

Poleg kmetov, tudi Čerkev ni mogla ničesar lepega videti v boljše življenje. To pa je seveda veliko posla ruskemu teroristu, ki je sam umoril veliko število visoke duhovščine.

GOSPODARSTVO.

Ameriški bankirji in veliki industrije, kakor trgovci sploh, so imeli to leto bogato žetev. Merchants State banka je po svojih ravnateljih naznaila delničarjem, da bodo poleg svojih obresti dobili še dva odstotka posebnih dividend. Uslužbenci banke so bili tudi deležni prosperitete, dobili so 5 odstotkov bonusa.

Tudi z izvozom žita so ameriški prekupčevalci zadovoljni. Za prihodnje leto se jim pa o-beta, da bodo izvozili še več. Pšenice, tako menijo, bodo poslali preko morja 75 milijonov bušljev. V Evropi je letošnjo leto žito slabo obrodidlo. Pšenice so pridelali 200 milijonov bušljev manj, kakor leto preje. Cena pšenici je bila začetkom tedna \$1.39 za bušel.

Koruze se je pridelalo v Združenih državah to leto veliko manj kakor lansko leto. Kupčija je slaba, zahteva po koruzi je majhna. Cena je okoli 80c za bušel.

Oves je bil minul teden na najvišji točki v sezoni. Na čikaškem trgu so ga držali po 51c za bušel. Ta cena je pa bila le malo časa, kmalu je zopet padla na 46c. — Rž je nekoliko poskočila, ker je bilo zadnje dneve nekoliko več naročil. Notalirali so jo po 94c do \$1.00 za bušel.

Veliki stenski zemljevid

"Amerikanski Slovenc" ima v zalogi najnovejši stenski zemljevid celega sveta. Zemljevid meri 25x 8 palčev (inčev) in ima tri liste z zemljevidi in raznimi nad vse koristnimi geografičnimi podatki.

Prva stran predstavlja zemljevid celega sveta, vzhodno in zahodno hemisfero, narodne zastave vseh držav in narodov; dalje celo zemeljsko površje, na katerem je zaznamovano, koliko je ob enem in istem času ura v raznih delih sveta.

Druga stran podaja število prebivalstva vseh sedanjih obstoječih držav, večjih mest, opis otocij, rek itd.

Tretja stran predstavlja zemljevid Severne in Južne Amerike, Evrope, Azije, Afrike in Avstralije.

Četrta stran kaže vsa morja, vode in otočja. Na peti strani je tabela pristojbin za paketno pošto.

Na šesti strani je podroben zemljevid Združenih držav, na katerem so označene vse cementovane avtomobilsko ceste, kar je pripravno za avto-voznike.

Ta zemljevid stane s poštnino \$1.00. Brezplačno pa ga dobi vsak, kdor pridobi listu Amer. Slovenc enega celoletnega ali dva polletna nova naročnika.

AMERIKANSKI SLOVENEK, 1849 West 22nd Street, Chicago, Ill.

FIRST NATIONAL BANK
Established 1857
PRISTOPITE
k našemu 1927
VACATION CLUB
ki se baš sedaj ustanovlja.
First National Bank
Največja in najstarejša banka v Joliet-u.

Premoženje te banke znaša \$12,000,000.00

THE OLDEST and LARGEST BANK in JOLIET

ROŽA SVETA

Spisal A. R. Haggard.

O takih viteških činih sem slišal govoriti na Jutrovem, da so jih izvršili neverniki —

"No, Rozamunda je napol Jutrovka," je pripomnil Wulf malomarno, "in morda je to v kaki zvezi z vso to stvarjo."

Sir Andrej se je zganil in rudečica je zalila njegov bleedi obraz. Nato pa rekel z glasom, ki je pričal, da noče več govoriti o tej stvari.

"Dovolj, dovolj, Godvin je zelo slab in se kmalu utruji; predno odidem, pa vama imam sporočiti veselo vest. Vidva sta moje krvi, meni najbližja, ako izvzamem Rozamundo — sinova plemenitega viteza, mojega brata. Vedno sem vaju ljubil in bil ponosen na vaju; koliko bolj vaju čislam sedaj, ko sta izkazala tako veliko uslugo moji hiši. To delo je bilo veliko in plemenito; mnogo let že niso čuli v Esekusu o bolj viteškem činu, in ona, ki sta ga izvršila, zaslužita, da nista viteza samo po svojih delih, marveč tudi po svojem stanu prava viteza. To odliko vama morem jaz dati po starodavnem običaju vsled posebne milosti, katero sem si med vajino boleznijo izprosil od kralja samega v Londonu. Povedal sem mu celo vaju smem povzeti."

"Vnuka moja, kralj mi je prošnjo uslišal in tukaj imam pismo, zapečaten s kraljevim pečatom, ki vaju imenuje viteza. Določa dalje, da naj se slovesnost vrši v cerkvi stangatskega samostana, in sicer ob takem času, kakor bo primeren. Požuri se radi tega, Godvin, da okrevaš, da postaneš vitez sir Godvin. Kar se tebe tiče, Wulf, si dovolj zdrav, da bi v kljub rani na nogi lahko prišel v samostansko cerkev."

Godvinov bleedi obraz je zardel od ponosa, Wulf pa je povesil svoje drzne oči.

"Govori ti," je dejal svojemu bratu, "kaj ti moj jezik je okoren in neroden."

"Sir," je dejal Godvin s slabotnim glasom, "midva ne veva, kako bi vas zažostno zahvalila za tako veliko čast, ki si je nisva še zaslužila, za katero sva pa pripravljena truditi se celo življenje, da bova vredna imena in stanu vitezov in našega plemenitega imena."

"Dobro si govoril," je dejal stric ter pristanvil kakor sam pri sebi; "Vidva nista le pogumna, vidva sta tudi uljudna in dostojna."

Wulf se je ozrl kviško, veselje mu je igralo na odkritem obrazu.

"Stric, jaz ki nimam tako ugajenih besedi, vas enako zahvaljujem. Pristavim naj še, da bi morali tudi našo gospico sestrično povtežiti, ako bi bilo za žensko mogoče, kajti na konju preplavati Mrtvaški zaliv je bilo pogumnejše delo nego biti se z nekaj lopovi ob nabrežju."

"Rozamundo?" je odgovoril stari vitez z istim sanjavim glasom. "Njena stopinja je visoka dovolj — previsoka, mnogo previsoka za njeno varnost." In obrnil se je in odšel iz sobice.

"Veš, sestrična," je rekel Wulf, ako ne moreš postati vitez, pa vseeno lahko znižaš svojo nevarno stopinjo s tem, da postaneš žena kakega viteza." Rozamunda ga je pogledala z nejevoljo, ki se je borila z nasmehljajem v njenih črnih očeh; zamrmrala je, da mora poskrbeti Godvinu goveje juhe in odšla je za očedom.

"Bolj prijazno bi bilo, ako bi nama rekla, da se veseli najine odlike," je rekel Wulf po njenem odhodu.

"Morda bi bila, ako bi ne bilo tvojih neumestnih šal, Wulf!"

"Ne, jaz nisem imel namena šale zbijati. Zakaj bi se pa ne mogla poročiti s kakim vitezom?"

"Da, toda s katerim? Ali bi bilo nama všeč, brat, ako bi bil to kak tujec?"

Wulf je na te besede zarudel.

"Oj," je rekel Godvin; "ti ne pomisliš, predno izpregovoriš, in vendar bi ti nikoli ne škodovalo."

"Tam na pomolu je ona prisegla —" je segel Wulf v besedo.

"Pozabi, kar je prisegla. V taki uri izrečnih besedi se ne sme spominjati v škodo kakega dekleta."

"Gola resnica, brat, prav imaš kot vedno! Jezik mi vedno uteče, a navzlic temu si ne morem pregnati onih besedi iz glave, pa kdo izmed naju —"

"Wulf!"

"Hotel sem reči, da je nama danes sreča mila. Oj, srečna ježa je bila to! Tak boj, kakor ga ne bi mogel sanjati. In midva sva zmagala! In sedaj sva obadva živa in viteštvo naju čaka!"

"Da, obadva živa, za kar gre tebi hvala, Wulf. Kar se pa tiče sreče, moram reči, da je taka, da se pogosto izpreminja in morda naju ukani predno bo vse gotovo."

"Ti govoriš kot duhovnik, ne kot oproda, ki postane vitez radi male brazgotine na glavi. Kar se tiče mene, bom poljubljaj srečo, kadar bom mogel, ako se mi pa pozneje izneveri —"

"Wulf," je zaklicala Rozamunda iz za- vese, "nehaj vendar že govoriti na ves glas o poljubljanju, prosim te lepo, pa pusti Godvina spat, ko je tolikanj potreben počitka."

In stopila je v sobico s skodelico goveje juhe v roki.

Nato je Wulf sam zase murmal, naj gospice ne poslušajo, kar jih ne briga, zgrabil svoje berglje in odšel iz sobe.

III. POGLAVJE.

Godvin in Wulf — viteza.

Zopet je minil mesec dni. Godvin je bil še vedno slaboten, vendar se je lahko reklo, da sta brata do dobra okrevala. Zadnjega dne meseca novembra okoli dveh popoldne je zavil slovesen spred od starega gradu Steeple. Spreddaj je jezdirlo mnogo popolnoma oboroženih vitezov, pred njimi so nosili služabniki njih prapore. Za tem je prijezdil stari sir Andrej D'Arcy, prav tako oborožen, v spremstvu oprod in služabnikov. Spremljala ga je njegova ljubka hči gospica Rozamunda, oblečena v krasno obleko pod kožuhočinastim plaščem; jezdirila je ob njegovi desnici in sicer na istem konju, na katerem je preplavala Mrtvaški zaliv. Za stricem sta se prikazala brata Godvin in Wulf, skromno opravljeni kot prostaka, za njima pa nju oprodi, sinova iz plemiških hiš Salcote in Dongie. Na koncu spreddaj pa je jezdirlo še več vitezov, oprod, najemnikov različnih vrst in služabnikov, ki so stopali in tekali s svojimi ženami in otroci za jezdeci.

S.P.D. sv. Mohorja

USTANOVLJENA V CHICAGO, ILL., 31. DECEMBRA 1921.
Sedež: CHICAGO, ILL.

Predsednik: Max Omerzel, 2123 West 21st Place.
Podpredsednik: Albin Zakrajšek, 1849 West 22nd Street.
Tajnik: John Gottlieb, 1845 West 22nd Street.
Zapisnikar: Frank Augustin, 1902 West 22nd Place.
Blagajnik: Frank Banich, 1902 West 22nd Street.
Družbeni zdravnik: Dr. J. E. Ursich, 1901 W. 22nd Street.
Duhovni vodja: Rev. P. Kazimir Zakrajšek, O.F.M.

NADZORNI ODBOR:

Frank Kobal, Mary Sagadin in John Denša.

POROTNI ODBOR:

John Terselich, John Kosmach in Jos. Zupančič.

Organizator: Anton Tomazin.

Uradno glasilo: "Amerikanski Slovenec."

Družba zboruje vsako prvo nedeljo ob 2. uri popoldne v cerkveni dvorani sv. Štefana, na 22nd Place in Lincoln ulici.

Družba sprejema v svojo sredo moške in ženske od 12. do 55. leta starosti. Pristop v družbo je samo en dolar. Družba plačuje \$7.00 na teden bolniške podpore, za kar se plačuje po 50c na mesec mesečnine. To je izvanredna ugodnost za vsakega Slovenca v Chicago. Rojalji, pristopajte v to domačo družbo!

Za vsa pojasnila glede družbe in njenega poslovanja se obrnite na družabnega tajnika ali pa predsednika.

NAZNANILO.

Vse člane in članice Slovenske Podporne Družbe Sv. Mohorja se uljudno opozarja na tri reči, in sicer:

1. Na Silvestrov večer, to je v petek, 31. decembra, se vrši naša veselica in proslavo petletnice obstanca Družbe. Na ta dan bi moral(a) biti vsak član in vsaka članica navzoča, kajti ta dan bo zelo pomemben za Družbo Sv. Mohorja in bo zelo zanimivih točk na programu. Zatorej ne pozabite priti v petek, 31. decembra zvečer v šolsko dvorano.

2. V soboto, 1. januarja 1927, bo imelo svoj dan društvo Sv. Jurija reda Katoliških Borstnarjev, in sicer popoldne ob 2. uri igro, po igri pa veselico. Na naši zadnji redni seji je bilo sklenjeno, da se Družba sv. Mohorja udeleži korporativno. Bodite torej točno ob 2. uri popoldne v šolski dvorani.

3. V nedeljo, 2. januarja, se pa vrši naša redna seja, in sicer točno ob 2. uri popoldne v cerkveni dvorani. Na tej seji se vrši vpeljavanje odbora za leto 1927, poleg tega boste slišali poročilo o napredku v letu 1926. Zatorej ne pozabite na sejo. Sobratski pozdrav,

Max Omerzel, predsednik,
John Gottlieb, tajnik, Frank Banich, blagajnik.

PREVOZ - DRVA - KOLN

Rojakom se priporočamo za naročila za prevoz — drva in prevažanje pohištva ob času selitve. Pokličite
Telefon: Roosevelt 8221.

LOUIS STRITAR

2018 W. 21st Place, Chicago, Ill.

Advertise in "Amerikanski Slovenec!"

NE ČAKAJ, da pride kdo po naročino v hišo; ako ti je potrebno naročino, pošlji jo sam čimprej moreš na upravo lista.

PRIPOROČAM SE rojakom na Ely, Minn., da kdor potrebuje sveže rože in vence, dobi največjo izbero pri meni.
FR. PENGAL,

Pripravite!

PRIPRAVITE SE NA MRZLI VAL, KI GO-TOVO PRIDE!

Pri nas dobite velikansko izber

ZIMSKIH SUKENJ.

Nova oblika: Ulster Box, Chesterfield in Tube, krasno izdelane po najnovjših vzorcih in barvah.

Pa tudi najnovjši vzorci OBLEK, z eno ali dvojno vrsto gumbov za mladeniče in moške. V Chicagi ne dobite cenejših te kakovosti. Cene so:

\$30, \$35, \$40, \$50.

M. H. JELINEK, lastnik

COR. BLUE ISLAND AVE. & 18th ST., CHICAGO

Za one, ki živijo zunaj mesta je prav pripravno, ako pridejo k nam kupovat ob torkih, četrkih in sobotah zvečer ali pa v nedeljo dopoldne.

PISANO POLJE

ZNANSTVENI NAPREDEK V AMERIKI TEKOM L. 1926.

Leto 1926 se odlikuje po znatnem napredku na vseh poljih znanstva in raziskave po vsem svetu. Tukaj navajamo nekoliko bolj znamenitih letošnjih znanstvenih dogodkov v Združenih državah.

Zrakoplovstvo (aeronavtika).

Kongres je odobril gradnjo dveh zrakoplovov te vrste v obsegu šestih milijonov kubičnih nog, toda potrebni skladi niso bili še dovoljeni.

V Združenih državah je bil za vojno zgrajen poltrog (semi-rigid) zrakoplov RS-1.

Kongres je sprejel zakon o zračni trgovini (air commerce act), ki naj pospešuje trgovsko zrakoplovstvo.

Razvili so aeroplane-dvoživke, toliko za rabo na suhem, kolikor po vodi, ki naj se rabijo za ameriško vojno in mornarico.

Človekoslovje (antropologija) in starinoslovje (arheologija).

George Langford iz Jolietja je našel v brdih Fisher Mounds v državi Illinois ostanke treh različnih indijanskih kultur.

Henry B. Collins, etnolog Smithsonian institucije, je v močvirju južne Louisiane odkril dokaze o jako visoko civiliziranem indijanskem plemenu v predzgodovinski dobi.

Da so zapadni Indijanci vzdrževali živahne trgovske zveze z jako oddaljenimi plemeni, je dokazal Herbert W. Krieger, etnolog Smithsonian institucije, ki je preiskoval grobove prazgodovinskih Indijancev ob reki Columbia.

Zvezdoslovje (astronomija).

Dr. Edwin Hubble od zvezdarne na Mount Wilson je izračunal, da vidljivo vesolje je obla (sfera), katere polmer meri 140 milijonov svetlobnih let. (Svetlobno leto je daljava, za katero svetlobni žarki rabejo leto dni, da jo prepotujejo; svetloba pa potuje z brzino 186 tisoč milj na sekundo).

Temperatura meseca je nad vreliščem (212 stopinj Fahrenheit), kadar ga sonce direktno obseva; tako je pronašel Dr. Menzel, prof. Iowa univerze.

Prof. Peters, član mornariškega observatorija, je v septembru opazoval solčne pege, 125,000 milj dolge; to so največje solčne pege, opažene v zadnjih letih.

Zivljenjenznanstvo (biologija).

Tajnost orjaških stanic v krvi, ki so prisotne v slučaju tuberkuloze, kakor tudi drugih bolezni, je razodel Dr. W. H. Lewis od Carnegie Institucij v Washingtonu, ki je dokazal, da se te stanice stvorijo potom spojitive večjega števila belih krvnih stanic.

Iznašli so nov stroj za žetje koruze, ki naj prepreči razpasovanje evropskega žitnega kukca.

Luther Burbank, slavni rastlinoslovec, je umrl dne 11. apr.

Kemija.

Prof. S. B. Hopkins na Illinois univerzi, je odkril nov kemični element, št. 61, in ga imenoval illinium.

V laboratoriju Illinois univerze so na umeten način sestavili zmes, enako takozvanemu chaulmeegra olju, ki se rabijo za zdravljenje gobove bolezni, in se je našlo, da nova zmes jako učinkovito ubija gobove klice.

Dva detroitska kemičarja sta iz žlez živali uspešno pripravila neki ekstrakt paratiroidne žleze; ta važna žleza kontrolira količine apna v telesu.

Dr. Irving Langmuir, znani raziskovalec pri General Electric Company, je objavil iznajdbe novega načina za zvarjenje (welding) kovinskih komadov. Po tem novem načinu se molekule vodikarazdrobijo v atome in se zopet združijo,

pri čemur nastane plamen izredne vročine.

Obsežno izdelovanje umetnega bombaža iz lesa (rayon) in enakih lesnih stof) je začelo pravecatorevolucijo v ameriškem poljedelstvu.

EKSPLOKACIJE.

R. E. Byrd, ameriški mornariški častnik, je dne 9. maja z aeroplanom dosegel severni tečaj; bil je to prvi uspešni polet na severni tečaj.

Amundsen je v zrakoplovu Norve, zgrajenem v Italiji, prepotoval čez vrh zemlje. Vozna črta je znašala 2700 milj in voznjaja je trajala 71 ur. Dne 12. maja so pluli nad severnim tečajem. Ekspedicija je bila deloma financirana po Amerikancu Lincoln Ellsworthu.

Zemljelovje (geologija) in zemljepis (geografija).

V Texasu in New Mexico so odkrili obsežne naslage solitra.

V ameriški narodni muzej (U. S. National Museum) so prinesli predzgodovinske sledove nog plazilcev, odtisnjene v peščencu; ti plazilci (reptili) so živeli pred 25 milijoni let (natančno?!).

Tekom izleta ameriške vojne ladije "Maryland" v Avstralijo, je bila napravljena mapa morskoga dna ob vodni prog, in to s pomočjo avtomatičnega merila, ki je neprestano zaznamovalo globočino tekom vse dolge vožnje.

Zdravilstvo (medicina).

Dr. E. B. Krumbhaar iz Philadelphije je objavil odkritje, da vranica (spleen) je važen vir za ustvarjanje onih protistruptov v krvi, ki pomagajo telesu v odporu proti okuženju potom bakterij.

Zdravnik na Mayo Foundation je razvil preizkuševalen način na koži, potom katerega se ugotavlja, da-li je otrok dovzeten za detinsko paraliza.

Ekspertimenti, izvršeni na 50 tisoč miših na Chicago univerzi, so pokazali, da toliko odpornost kolikor dovzetnost za rak je v miših podedovalna.

Dr. Sajous, profesor na Pennsylvania univerzi, je objavil, da je prepričan, da adrenalne žleze igrajo veliko ulogo pri proizvodjanju telesne topline.

Fizika.

Dr. W. D. Collidge od General Electric Company je vzbudil veliko senzacijo s katodnimi žarki, ki jih je prvič razvil v veliki količini izven "tube" (cevi za razvoj katodnih žarkov). Moč žarkov iz nove tube se ceni, da odgovarja količini žarkov iz ene tone radija.

Prof. A.A. Michelson na Chicago univerzi je do podrobnosti izmeril brzino svetlobe in našel, da njena brzina znaša 186,284 milj na sekundo.

V raziskovalnem laboratoriju od General Electric Company so razvili novo vrsto brez-zračne cevi (vacuum tube), potom katere se električni tok more pojačiti dvamilijonkrat.

Poslušalci na radio so mogli slišati šum enega edinega atomaradija, ko je kemičar Kansas univerze Dr. Cady neznanosko slabe električne toke pojačil 700biljonkrat.

Radio.

Med New Yorkom in Londonom so čez nekoliko časa dosegli istočasno radio zvezo v obe smeri.

Razni iznajditelji na Francoskem in v Združenih državah so koncem leta trdili, da so našli praktičen način za vpljavo televizije (radio kinematografa).

Veda o potresih in ognjenikih (seismologija in vulkanologija).

Federalni geološki urad (U. S. Geological Survey) je odkril v Alaski tri dosedaj neznanne ognjenike. Največji imu premer šest in četrt milj.

TISKARNA

AMERIKANSKI SLOVENEK

Izvršuje vsa v tiskarsko stroko spadajoča dela, kakor društvene uradne tiskovine zlasti pisemski papir in kuverte z naslovi društev, trgovcev, ali posameznikov. — Tiskamo za društva in organizacije pravila, predstavljamo iz slovenščine na angleščino in obratno, kakor tudi v druge jezike.

ZA NAS NI NOBENO NAROČILO PRE-MALO — NOBENO PREVELIKO.

Amerikanski Slovenec

1849 W. 22nd St., CHICAGO, ILL.